

EIT Higher Education Initiative

RESEARCH
FOR THE
DIGITAL AGE

Цифрові потреби, бар'єри та можливості жінок-ВПО та мігранток

Попередній аналіз опитування у сфері цифрових технологій, фрілансу та AI

Dr. Tetiana Gorokhova, Centre for Advanced Internet Studies (CAIS)

Методологія дослідження

ХВИЛЯ 1

Вересень – грудень 2025

Google Forms (українська)

58 респонденток

Учасниці Шкіл фрілансу

ХВИЛЯ 2

Лютий 2026 – триває

SoSci Survey (укр / англ)

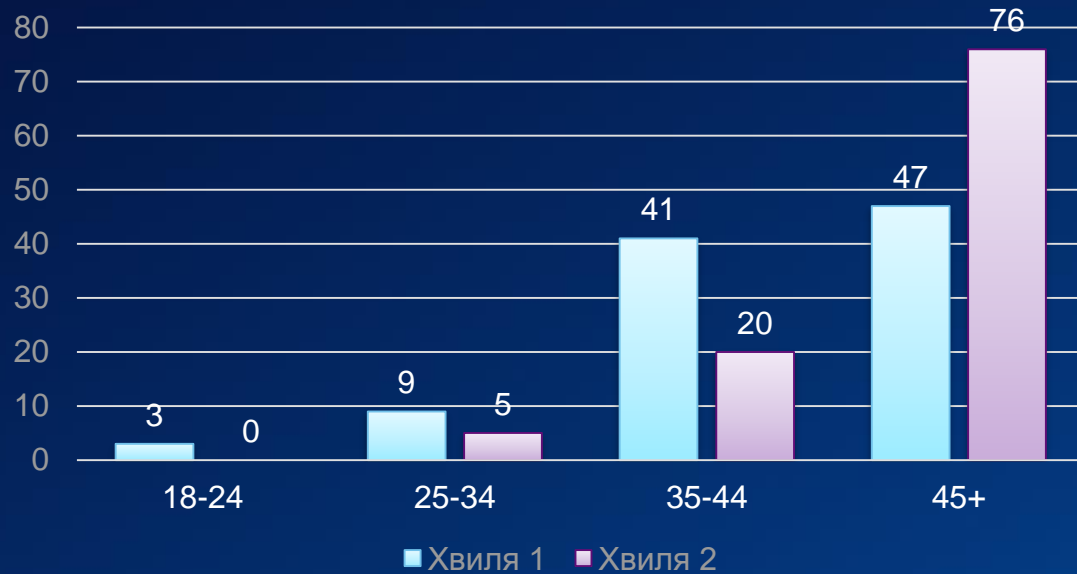
86* респонденток

Ширша географія

*завершені відповіді зі 131 розпочатих (станом на 07.04.2026)

Профіль учасниць

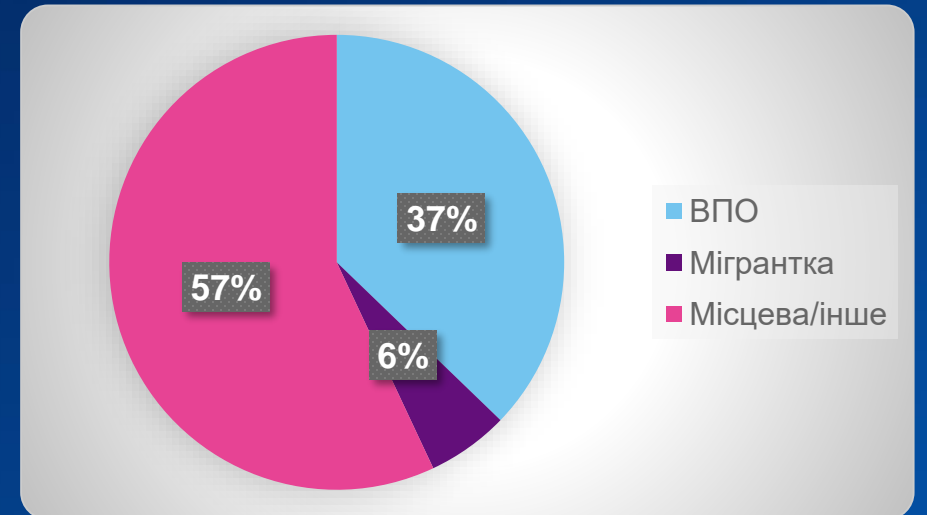
Вік

Освіта

86% (Хв.1) та **91%** (Хв.2) мають вищу освіту

Статус

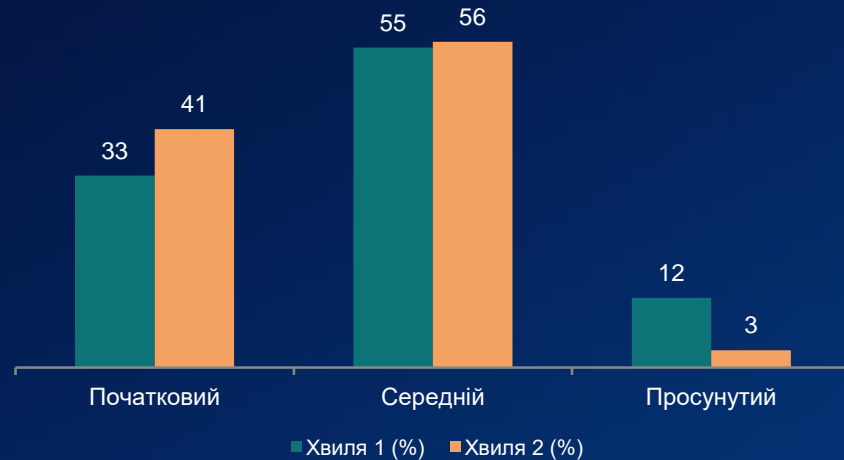

Зайнятість

Наймані **48%** Безробітні: **26%**
(дані Хвилі 2, N=86)

Цифрова грамотність та використання AI

Рівень цифрової грамотності (самооцінка)

«Після того як побачила, що ветлікар випусує препарати для моєї кози за допомогою ШІ, то перестала викликати того лікаря й сама користуюсь ШІ, але таки його призначення перевіряю»

Використання AI

95% Хвиля 1 **91%** Хвиля 2

Досвід фрілансу (Хвиля 2): 71% - ніколи,
5% - активно

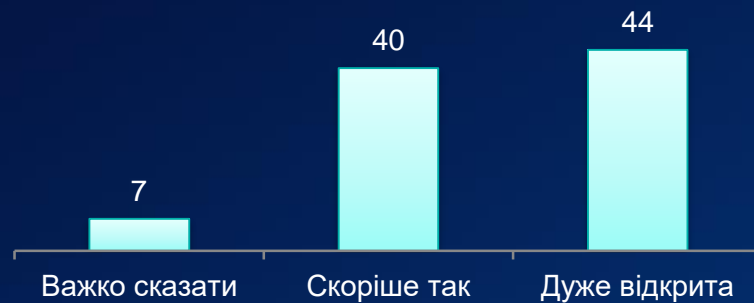
«Дуже примітивно. Пишу вітання зі святами»

«ChatGPT - мій головний помічник. Складаю програму для доні, питаю як юридично скласти запити...»

Парадокс: високе використання AI при низькій самооцінці навичок

Відкритість до AI та цілі використання

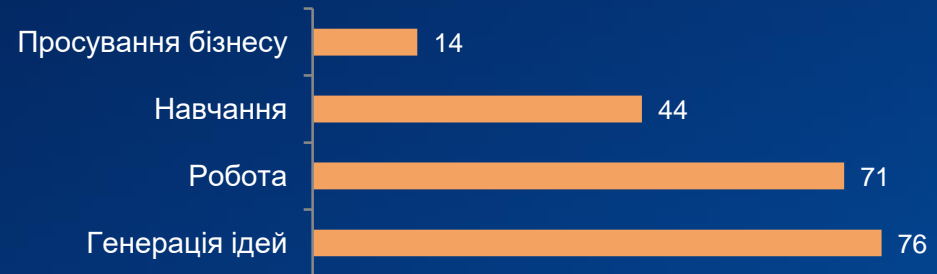
Відкритість до AI у роботі

«Подобається, але трохи ступор, що далі, окрім текстів і картинок?»

«Чудовий інструмент, якщо знати як користуватися»

Для чого Ви використовуєте AI

«Це помічник, але моя роль головна :)»

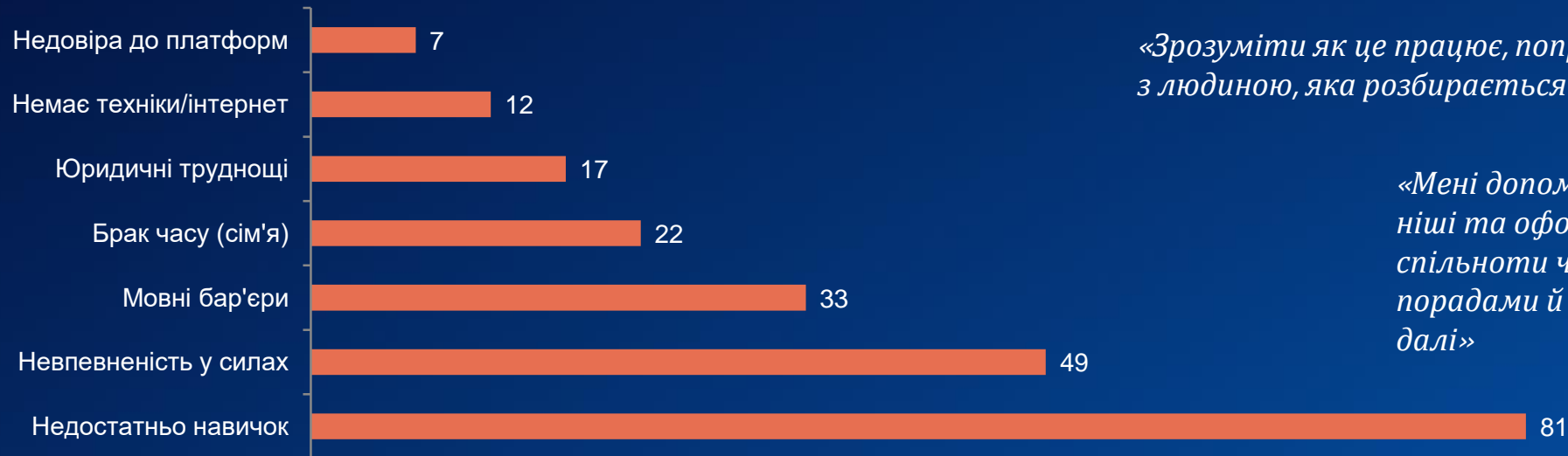
«Довіра, бо я інколи спілкуюсь з AI як з психологом»

97% учасниць відкриті до AI, але потребують системного навчання для ефективного застосування

Бар'єри у цифровій діяльності та фрілансі

«Впевненість що в мене вийде»

«Чарівний пендель! Якщо серйозно — відсутність знань щодо юридичних аспектів заважає стартонуті»

«Зрозуміти як це працює, попрацювати поруч з людиною, яка розбирається в цьому»

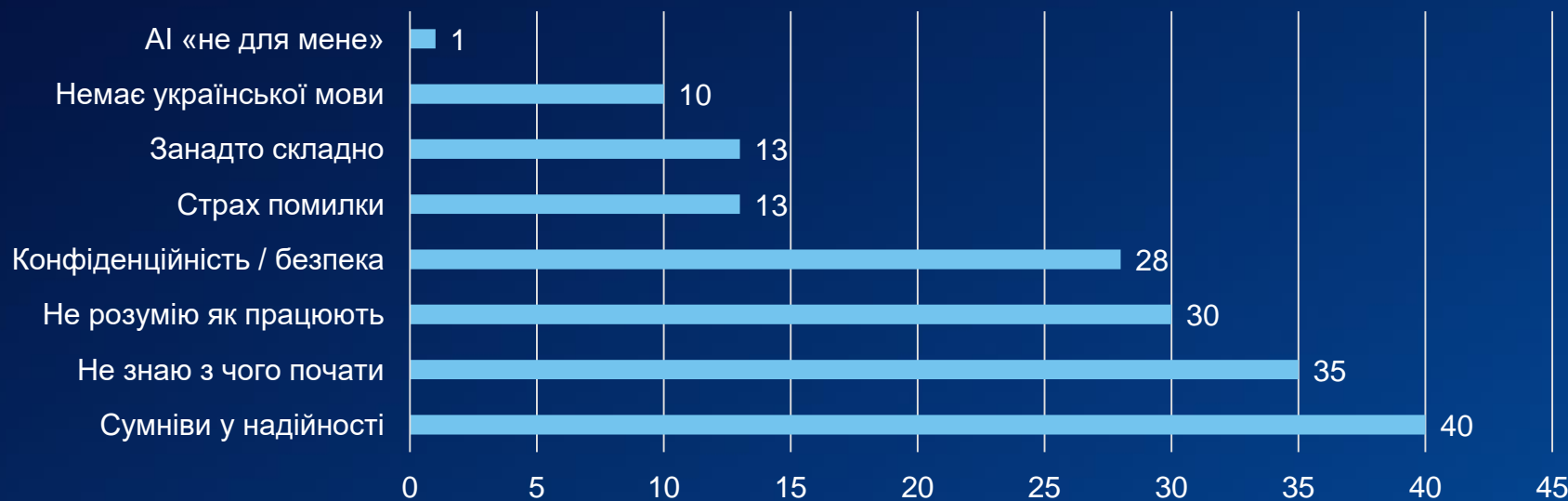
«Мені допомогли б чітке розуміння своєї ніші та оформлене портфоліо, підтримка спільноти чи наставника, які б допомогли порадами й мотивацією розвиватися далі»

Порівняння з Хвилию 1: Та ж структура бар'єрів зберігається: «недостатньо навичок» (86% → 81%), «невпевненість» (55% → 49%), «мовні бар'єри» (41% → 33%). Стабільність результатів підтверджує валідність даних.

ТОП-1 бар'єр у обох хвилях: «недостатньо навичок» — потреба у системному навчанні!

Бар'єри використання AI

«Страх, що я не достатньо розумна, щоб розібратися»

«Не знаю з чого почати, які взагалі є платформи ШІ, чим відрізняються»

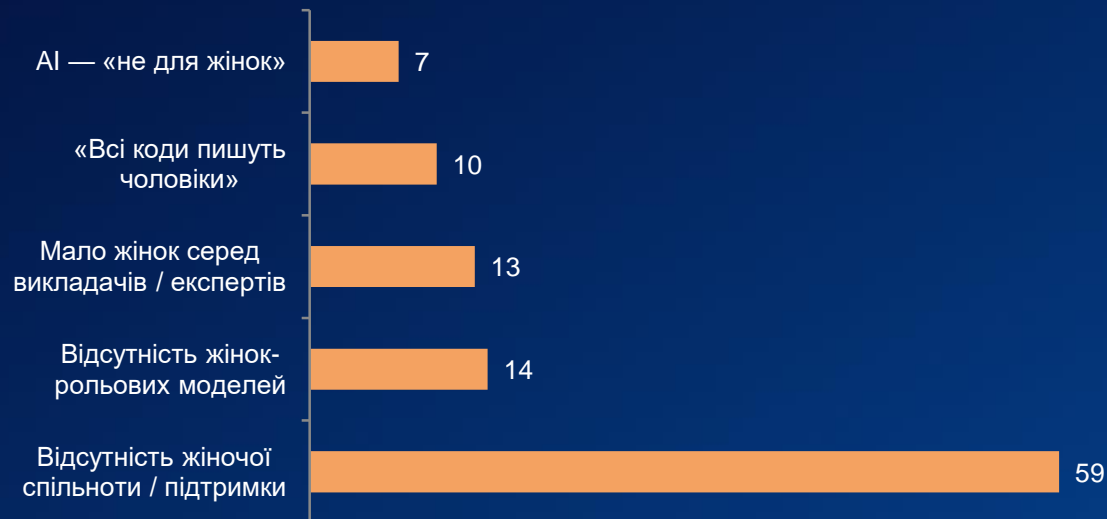
«Помилка системи, конфіденційність, плагіат - важливо не втратити свою індивідуальність»

«Найбільше зупиняє нестача системних знань. Часто не розумію, як застосувати AI для конкретних бізнес-завдань. Бракує часу на експерименти та впевненості, що роблю все правильно»

Інтерпретація: Основні бар'єри — не технофобія, а недостатня обізнаність (як працюють, з чого почати) та недовіра до результатів. Лише 1% вважають, що AI «не для них».

Гендерний аспект

Бар'єри жінок у доступі до AI-технологій

«Думаю, бар'єри тільки в нашій голові»

«Так існують, мало зустрічаю жінок які займаються ai, а навіть коли зустрічаю то чоловіки стверджують що вони краще це виконують»

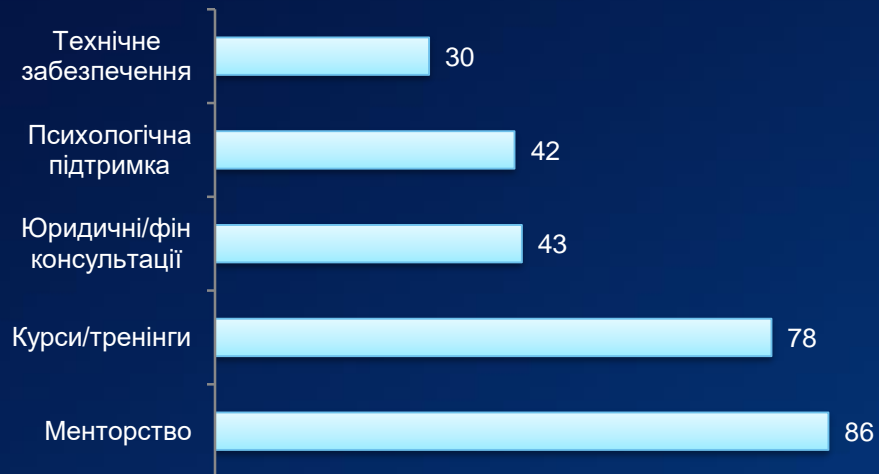
«Жінок вважають недостатньо кваліфікованими в цій сфері»

«Роль жінок у розвитку AI — це творчі напрями його використання, направлення його в мирне русло, на створення, а не на агресію чи руйнування»

Головний бар'єр не стереотипи (7-10%), а **відсутність жіночої спільноти** (59%). Потреба у нетворкінгу та peer-support.

Потреби у підтримці та сфери інтересу

Яка підтримка найнеобхідніша?

«Спільнота, успішні приклади»

«Прості курси простою мовою»

Сфери інтересу для фрілансу

«Приклади та практика під контролем експертів»

«Мені потрібна структурована підтримка — навчання, менторство та практика. Хочу зрозуміти, як поєднувати AI з фрілансом. Також важливо мати спільноту однодумців, де можна ділитися досвідом»

Ключові висновки

- 01** Висока готовність до AI (91-95% вже використовували) при низькому рівні цифрових навичок (41% - початковий рівень)
- 02** Головний бар'єр - недостатність навичок (81%), а не технофобія чи відсутність техніки
- 03** Гендерний фактор: ключова потреба у жіночій спільноті та підтримці (59%), але також є відчуття стереотипного ставлення
- 04** Менторство (86%) та системні курси (78%) - пріоритетні формати підтримки
- 05** 71% учасниць ніколи не працювали як фрілансерки, але 97% відкриті до використання AI у роботі